

Kontrola ruchu drogowego.

Zgodnie z art. 129 ustawy Prawo o ruchu drogowym (ustawa z dnia 20 czerwca 1997r., Dz. U. Nr 98, poz. 602 z późn. zmianami) „*czuwanie nad bezpieczeństwem i porządkiem ruchu na drogach, kierowanie ruchem i jego kontrolowanie należą do zadań Policji.*”

Uprawnienia policjanta w tym zakresie zostały określone w art. 129, ust 2 ustawy.

Szczegółowe zasady zatrzymywania do kontroli i związane z tym obowiązki osoby kontrolowanej zostały szczegółowo określone w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 30 grudnia 2002 roku w *sprawie kontroli ruchu drogowego (Dz. U. Nr 14, poz. 144).*

Sposób zatrzymywania pojazdów:

- **policjant umundurowany** – w warunkach dostatecznej widoczności podaje sygnały tarczą do zatrzymywania pojazdów lub ręką, a w warunkach niedostatecznej widoczności – latarką ze światłem czerwonym albo tarczą do zatrzymywania pojazdów ze światłem odblaskowym lub światłem czerwonym.
- **policjant nieumundurowany** – jest uprawniony do zatrzymania kierującego pojazdem wyłącznie na obszarze zabudowanym – w warunkach dostatecznej widoczności podaje sygnały tarczą do zatrzymywania pojazdów, a w warunkach niedostatecznej widoczności – latarką ze światłem czerwonym albo tarczą do zatrzymywania pojazdów ze światłem odblaskowym lub światłem czerwonym.

Policjant jadący pojazdem samochodowym może podawać kierującemu pojazdem polecenie do określonego zachowania za pomocą urządzeń nagłaśniających, sygnalizacyjnych lub świetlnych.

Polecenie do zatrzymania pojazdu podaje się z dostatecznej odległości, w sposób zapewniający jego dostrzeżenie przez kierującego pojazdem oraz bezpieczne zatrzymanie w miejscu wskazanym przez policjanta.

Pojazd powinien być zatrzymywany w miejscu, gdzie nie utrudnia to ruchu i nie zagraża jego bezpieczeństwu. W celu dojazdu do takiego miejsca policjant może wydać kontrolowanemu uczestnikowi ruchu polecenie jazdy za pojazdem policyjnym.

Nie dotyczy to sytuacji, gdy zatrzymanie pojazdu:

- następuje w wyniku prowadzonych działań pościgowych;
- co do którego zachodzi uzasadnione podejrzenie, iż bezpośrednio zagraża bezpieczeństwu ruchu drogowego ze względu na swój stan techniczny lub zachowanie się kierującego.

W przypadku zatrzymania pojazdu w miejscu, gdzie jest to zabronione, kierujący pojazdem policyjnym przed przystąpieniem do kontroli włącza niebieskie światło błyskowe.

Zachowanie policjanta podczas kontroli drogowej:

- policjant, po zatrzymaniu pojazdu, podaje kierującemu stopień, imię i nazwisko oraz przyczynę zatrzymania, a ponadto:
 - policjant umundurowany okazuje legitymację służbową na żądanie kontrolowanego uczestnika ruchu drogowego;
 - policjant nie umundurowany okazuje legitymację służbową bez wezwania

Policjant przystępując do kontroli może nakazać unieruchomienie silnika pojazdu, a w sytuacjach uzasadnionych wydać kierującemu lub pasażerowi polecenie opuszczenia pojazdu.

Wymieniony sposób zachowania policjanta nie jest obowiązany w razie zatrzymania pojazdu:

- w wyniku działań pościgowych;
- co do którego zachodzi uzasadnione podejrzenie, że pochodzi z przestępstwa;
- jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie, że znajdują się w nim osoby, które popełniły przestępstwo.

W wyżej wymienionych sytuacjach policjant nakazuje kierującemu pojazdem lub pasażerowi pojazdu opuścić pojazd, stanąć w rozkroku i oprzeć ręce na dachu (boku) pojazdu lub położyć się twarzą do ziemi na pasie drogowym.

Jest to uzasadnione względami bezpieczeństwa policjanta.

Z tych też względów uczestnik ruchu może być wpuszczony do pojazdu policyjnego tylko w razie konieczności:

- udzielenia pomocy choremu lub rannemu;
- doprowadzenia do jednostki policji, izby wytrzeźwień lub placówki służby zdrowia;
- poddania badaniu na zawartość w organizmie alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu, jeżeli wykonanie tej czynności w innych warunkach byłoby niemożliwe lub mogłoby zakłócić porządek;
- okazania przebiegu zarejestrowanego wykroczenia;
- przeprowadzania czynności procesowych.

Obowiązki kierującego podczas kontroli drogowej:

Kierujący bezwzględnie zobowiązany jest do stosowania się do poleceń i sygnałów oraz wskazówek wydawanych przez kontrolującego.

W przypadku podania przez kontrolującego sygnału do zatrzymania pojazdu kierujący tym pojazdem jest zobowiązany:

1. zatrzymać pojazd;
2. trzymać ręce na kierownicy i nie wysiadać z pojazdu, chyba że zażąda tego kontrolujący
3. na polecenie kontrolującego:
 - wyłączyć silnik pojazdu;
 - włączyć światła awaryjne.

Kierujący pojazdem lub pasażer pojazdu mogą wysiadać z kontrolowanego pojazdu wyłącznie za zezwoleniem kontrolującego!

Kierujący pojazdem jest obowiązany mieć przy sobie i okazywać na żądanie uprawnionego organu wymagane dla danego rodzaju pojazdu lub kierującego:

1. dokument stwierdzający uprawnienie do kierowania pojazdem;
2. dokument stwierdzający dopuszczenie pojazdu do ruchu;
3. dokument stwierdzający zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu lub stwierdzający opłacenie składki tego ubezpieczenia;
4. świadectwo kwalifikacji;
5. inne dokumenty, jeżeli wynika to z odrębnej ustawy.

Kontrolę ruchu drogowego oprócz policjanta przeprowadzać może:

- inspektor Inspekcji Transportu Drogowego – w stosunku do kierujących pojazdami w transporcie drogowym oraz niezarobkowym krajowym i międzynarodowym przewozie drogowym;
- funkcjonariusz Straży Granicznej i organów celnych – w stosunku do pojazdów przekraczających granice kraju i w strefie nadgranicznej;
- umundurowany strażnik leśny lub funkcjonariusz Straży Parku – na terenach lasów lub parków narodowych – *na podstawie upoważnienia do kontroli ruchu drogowego wydanego przez komendanta powiatowego / miejskiego Policji (po uprzednim szkoleniu)*;
- pracownicy zarządów dróg – w stosunku do pojazdów, które są przeładowane, niszczą lub uszkodzają drogę, albo ją zanieczyszczają - *na podstawie upoważnienia do kontroli ruchu drogowego wydanego przez komendanta powiatowego / miejskiego Policji (po uprzednim szkoleniu)*;
- strażnik Straży Gminnej (Straży Miejskiej) – w stosunku do kierujących nie stosujących się do zakazu ruchu w obu kierunkach lub naruszających przepisy o zatrzymaniu, postoju pojazdów, ruchu pieszych, ruchu motorowerów, rowerów, pojazdów zaprzęgowych oraz o jeździe wierzchem lub pędzeniu zwierząt - *na podstawie upoważnienia do kontroli ruchu drogowego wydanego przez komendanta powiatowego / miejskiego Policji (po uprzednim szkoleniu)*

Opr. w WRD KWP w Krakowie